

OBSAH

STAROVĚKÝ EGYPT

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	7
ŽIVOT LIDÍ VE STAROVĚKÉM EGYPTĚ	8
<i>Egyptské písmo (*)</i>	11
<i>Egyptské náboženství (*)</i>	12
VLÁDA FARAONŮ.....	14
<i>Co objevili archeologové (*)</i>	15
EGYPTSKÁ VĚDA A UMĚNÍ.....	16

STAROVĚKÉ ŘECKO

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY.....	18
<i>Jak byla objevena Troja (*)</i>	19
<i>Ilias a Odyssaea (*)</i>	20
ŘECKÉ STÁTY	20
Sparta	22
Athény.....	22
OLYMPIJSKÉ HRY	23
<i>Náboženský život Řeků (*)</i>	24
JAK ŽILI ŘEKOVÉ	25
Jak bydleli.....	25
Jak se oblékali.....	26
Co jedli	26
ŘECKÉ UMĚNÍ A VĚDA	27
Divadlo.....	27
Věda	28
<i>Řecko-perské války (*)</i>	28
<i>Peloponéská válka (*)</i>	30
KONEC ŘECKÉ SAMOSTATNOSTI	31
<i>Sedm divů světa (*)</i>	33

(*) Rozšiřující učivo

STAROVĚKÝ ŘÍM

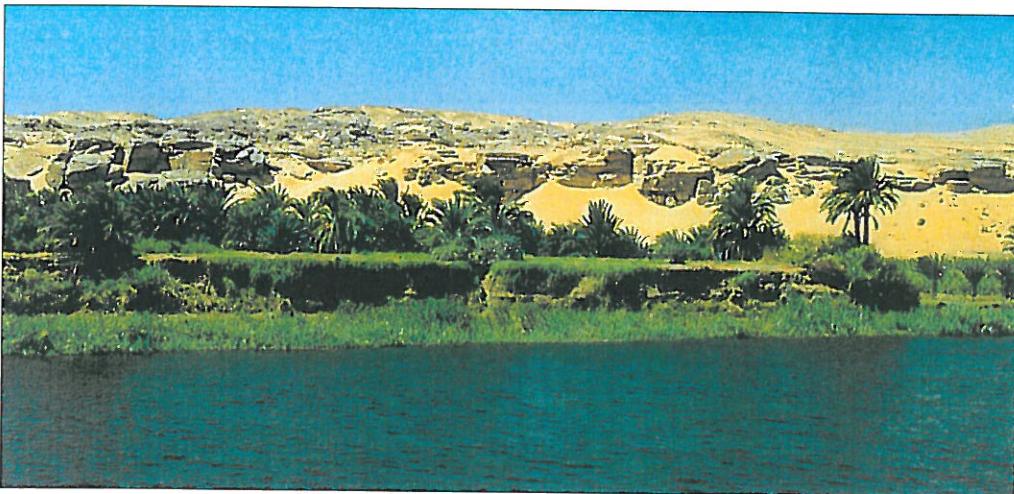
PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	34
ETRUSKOVÉ	34
<i>Pověst o založení Říma (*)</i>	35
ŘÍMSKÁ REPUBLIKA	36
<i>Patriciové a plebejové (*)</i>	36
<i>Úřady (*)</i>	37
<i>Náboženství (*)</i>	37
KONEC ŘÍMSKÉ REPUBLIKY	37
<i>Spartakovo povstání (*)</i>	38
ŽIVOT OBYVATEL ŘÍMSKÉ ŘÍŠE	40
Jak se Římané oblékali	42
Římská kultura.....	43
Vzdělání a věda.....	44
Divadlo, literatura, hry	45
CÍSAŘSKÝ ŘÍM	46
<i>Armáda (*)</i>	47
<i>Germáni (*)</i>	49
ROZPAD ŘÍMSKÉ ŘÍŠE	49
OBDOBÍ ANTIKY	50
<i>Počátky křesťanství (*)</i>	51

(*) Rozšiřující učivo

STAROVĚKÝ EGYPT

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

Egypt leží v **severní Africe**. Protéká jím řeka **Nil**. Většinu území Egypta tvoří **pouště**. Úrodná půda je pouze okolo Nilu a v **oázách**. V pravěku byla Sahara zelená. Rostla tam tráva, stromy, žila tam zvířata. Vlivem nedostatku vláhy se postupně změnila v poušť. Lidé a zvířata opouštěli poušť Saharu a usazovali se v oázách a v údolí Nilu. V Egyptě neprší. Střídají se tři roční období: **období záplav**, období polních prací a první sklizně, období druhé sklizně. Protože u pramenů Nilu na jaře taje sníh a prší, Nil se každoročně rozvodňoval a voda zatopila celé údolí. Hladina Nilu stoupla o několik metrů. Vesnice a města byla postavena na pahorcích, voda k nim nedosáhla. Záplavy přicházely koncem července. Po čtyřech měsících voda opadla a na zatopených místech zůstal nános úrodného bahna. Začaly polní práce. Na polích lidé pěstovali obilí, luštěniny, ovoce, zeleninu, vinnou révu. Později vybudovali Egypťané síť zavlažovacích kanálů.

Krajina kolem Nilu

Egyptané vytvořili velmi přesný **kalendář**, protože jejich zemědělství bylo zcela závislé na záplavách a na změnách počasí. Když se někdy stalo, že záplavy byly malé nebo přišly příliš pozdě, věděli, že celou zemi čeká hlad.

Velmi úrodná půda, teplé podnebí, dostatek vody z Nilu a naleziště zlata a mědi – to byly výborné podmínky k tomu, aby se v okolí Nilu usadili lidé a začali obdělávat půdu. Nejstarší památky, které archeologové objevili (keramické nádoby, kamenné a měděné nástroje) jsou z doby kolem roku 3500 před naším letopočtem (před Kristem). Z těchto nálezů se dozvídáme o životě ve starém Egyptě.

Zemědělské práce
na polích kolem Nilu
(malba na zdi)

- **oáza** – místo v poušti s vodou a rostlinami
- **poušť** – rozsáhlá pustá krajina bez rostlin; může být písečná, kamenitá
- **zavlažovací kanál** – příkop, kterým se přiváděla voda k polím

ŽIVOT LIDÍ VE STAROVĚKÉM EGYPTĚ

Egyptský panovník se nazýval **faraon**. Faraon měl velikou moc nad všemi obyvateli Egypta. Patřili mu všichni obyvatelé, všechna půda, všechnen dobytek. Byl považován za boha.

Egyptané věřili, že bohové pomáhají faraonům spravedlivě vládnout a porazit všechny nepřátele. Faraon měl však také mnoho povinností a na svůj úřad se připravoval od dětství. Byl nejvyšším soudcem, velel armádě a vedl vojsko do bitev.